

Siseministri määruse „Siseministri 17. veebruari 2020. aasta määruse nr 8 „Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse põhimäärus“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Siseministri määruse „Siseministri 17. veebruari 2020. aasta määruse nr 8 „Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse põhimäärus“ muutmise“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 43 lõike 5 alusel.

Eelnõuga tõhustatakse Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi *SMIT*) töökorraldust, kaasajastakse SMIT-i struktuuriüksuste ülesandeid ning korraldatakse ümber SMIT-i struktuur, struktuuriüksuste tegevused ja vastutus.

Eelnõuga ei kaasne täiendavat halduskoormust Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011.a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 1 punkti 7¹ tähenduses.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud SMIT-i õigus- ja hankeosakonna juristid Anna-Maria Arras (anna-maria.arras@smit.ee) ja Tanel Teras (tanel.terase@smit.ee) ning Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Jaanus Põldmaa (jaanus.poldmaa@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Jaanus Põldmaa (jaanus.poldmaa@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskiri on keeleliselt toimetamata. See tehakse pärast kooskõlastusringi.

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse siseministri 17. veebruari 2020. aasta määrust nr 8 „Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse põhimäärus“ (edaspidi ka *SMIT-i põhimäärus*) avaldamismärkega RT I, 09.07.2024, 6.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Punktis 1 jäetakse välja lauseosa „ministeeriumi valitsemisalas infoturbe standardite rakendamise koordineerimine ning standardite rakendamiseks infoturbe alaste juhiste välja töötamine, täitmise seire ja kontrolli teostamine“, sest seoses Eesti infoturbestandardi (edaspidi *E-ITS*) rakendamisega ei tegele SMIT enam infoturbestandardite haldusega valitsemisalaüleselt. Küberturvalisuse seaduse ja E-ITS alusel on vastavad ülesanded iga asutuse enda vastutada ning SMIT ei saa küberturvalisuse seaduses sätestatust erinevalt vastavaid ülesandeid täita.

Punktis 2 esitatakse loetelu peadirektori vahetutest alluvatest uues sõnastuses. Senised peadirektori asetäitja ametikohad nimetatakse valdkonnajuhhi ametikohtadeks. Strateegiajuhi ametikoht nimetatakse strateegia ja teenuste juhtimise valdkonnajuhiks ning infoturbejuhi ametikoht nimetatakse infoturbe valdkonnajuhiks ning tuuakse peadirektori vahetusse

alluvusse. Finantsjuht viiakse tugiteenuste valdkonnajuhi vahetusse alluvusse ning õiguse ja hangete juht ja siseaudiitor strateegia ja teenuste juhtimise valdkonnajuhi vahetusse alluvusse.

Lõikes 1² tehakse tehniline täpsustus seoses peadirektori asetäitja muutmisega valdkonnajuhiks.

Punktis 3 antakse peadirektorile õigus volitada tugiteenuste valdkonnajuhti keskuse töötajatega töölepingute sõlmiseks, lõpetamiseks ja ülesütlemiseks, sest personalijuhtimine hakkab paiknema struktuuris tugiteenuste valdkonnas. Hetkel kehtivas põhimääruses on töölepingute sõlmimise, lõpetamise ja ülesütlemise pädevus üksnes peadirektoril. Edasivolitamise õiguse sätestamine loob võimaluse vajadusel kogu töösuhete haldamisega seonduvad toimingud koondada tervikuna tugiteenuste valdkonda.

Punktis 4 sõnastatakse § 11 uues sõnastuses.

Lõikes 1 on kirjeldatud keskuse koosseisus olevate valdkonnajuhtide ning nende poolt juhitud valdkondade loetelu uues sõnastuses. Muudatused on tingitud senise inimeste- ja kultuurivaldkonna ümberkorraldamisest ning struktuurimuudatusest, millega jaotatakse senine äriteenuste valdkond kolmeks eraldiseisvaks valdkonnaks – kesksete äriteenuste valdkond, isiku- ja menetlusteenuste valdkond, operatiiv- ja piiriteenuste valdkond.

Seni peadirektori vahetus alluvuses paiknenud strateegia osakond muudetakse valdkonnaks, mida juhib strateegia ja teenuste juhtimise valdkonnajuht. Õiguse ja hangete osakond liigub strateegia ja teenuste juhtimise valdkonna koosseisu. Seni baasteenuste valdkonna koosseisus paiknenud infoturbe osakond nimetatakse infoturbe valdkonnaks, mida juhib infoturbe valdkonnajuht. Juhtimistasandi muudatused on eelduseks allstruktuuriüksuste töö ümberkorraldamiseks ja tõhustamiseks.

Lõikes 2 esitatakse valdkonnajuhtide põhiülesanded ja vastutus uues sõnastuses. Põhiülesannete muutmise eesmärk on kaasajastada ja täpsustada valdkonnajuhtide põhiülesandeid ja vastutust selliselt, et see kätkeks kõiki valdkonnajuhi vastutusvaldkonda kuuluvaid ülesandeid.

Lõikes 3 asendatakse sõnad peadirektori asetäitja sõnaga valdkonnajuht.

Punktis 5 esitatakse keskuse struktuuriüksused uues sõnastuses.

Tänane äriteenuste valdkond on kasvanud liiga suureks, mis on viinud organisatsiooni tasakaalust välja ja muutnud selle väga keeruliselt juhitud. Töökoormuse jaotus üksustes on ebaühtlane ning struktuur ei toeta teenusepõhist juhtimist ega tehniliste lahenduste taaskasutust.

Lähtudes eeltoodust jaotatakse senine äriteenuste valdkond kolmeks eraldiseisvaks valdkonnaks – kesksete äriteenuste valdkond, isiku- ja menetlusteenuste valdkond, operatiiv- ja piiriteenuste valdkond.

Inimeste ja kultuuri valdkond korraldatakse ümber ning nimetatakse tugiteenuste valdkonnaks. Loodavasse tugiteenuste valdkonda liidetakse inimeste ja kultuuri valdkonda kuulunud allstruktuuriüksused ja finantsteenused, eesmärgiga tuua kokku toetavad teenused. Tugiteenuste valdkonna taasloomine on tingitud vajadusest koondada tugiteenuste valdkonda all-

struktuuriüksused, mis pakuvad SMIT-i ülesannete täitmiseks vajalikke siseteenuseid. Muudatus aitab luua tervikvaate toetavate teenuste vahel, kasvatada siseteenustes koostööd, lihtsustada sisekliendi tööd ning organisatsiooni toimimist tõhustada. Muudatus toetab teenuspõhise juhtimise rakendamist.

Strateegia ja teenuste juhtimise valdkonna alla liidetakse strateegiaosakond ja õiguse- ja hanketeenus ressursside ühtseks planeerimiseks, eesmärgiga võimendada IKT teenuste portfelli ja arendusportfelli juhtimist. Seni strateegiaosakonna ülesannete hulka kuulunud muudatuste-, intsidendi ja probleemihaldus viiakse üle baasteenuste valdkonda ning EL projektide juhtimine operatiiv- ja piiriteenuste valdkonda. Auditite koordineerimine liidetakse strateegia ja teenuste juhtimise valdkonnaga.

Infoturbeosakonna liigutamine baasteenuste valdkonna koosseisust eraldi valdkondlikule tasandile tagab infoturbe valdkonna keskuse-ülese strateegilise juhtimise. Infoturbe mõjutab otseselt keskuse teenuste toimepidevust, usaldusväärsust ja õiguslikku vastavust ning eeldab seetõttu juhitud otsustamist. Struktuuriüksuse asumine peadirektori vahetus alluvuses võimaldab kiiremat reageerimist intsidentide ja kriiside korral, tagab kriitiliste riskide õigeaegse jõudmise juhtkonnani ning vastab kehtivatele infoturbe halduse põhimõtetele ja nõuetele.

Punktis 6 esitatakse keskuse struktuuriüksuste põhiülesanded uues sõnastuses. Põhimääruses esitatakse senise äriteenuse valdkonna asemele loodava kolme eraldiseisva valdkonna – kesksete äriteenuste valdkond, isiku- ja menetlusteenuste valdkond, operatiiv- ja piiriteenuste valdkond – põhiülesanded.

Seoses infoturbe valdkonna loomisega jäetakse baasteenuste valdkonna põhiülesannete loetelust välja infoturbe valdkonna põhiülesanded ning täiendatakse põhimäärust infoturbe valdkonna põhiülesannetega.

Seoses strateegia ja teenuste juhtimise valdkonna loomisega esitatakse põhimääruses valdkonna põhiülesanded, põhiülesanded kätkevad osaliselt senise strateegiaosakonna ülesandeid ning seoses õiguse- ja hangete ning sise- ja välisauditite funktsiooni liikumisega strateegia ja teenuste juhtimise valdkonda, lisatakse loodava strateegia ja teenuste juhtimise valdkonna põhiülesannete loetellu riigihangete läbiviimine ja keskuse õigusteenindamine ning sise- ja välisauditite juhtimine.

Tugiteenuste valdkonna põhiülesannete loetelu on täpsustatud ning täiendatud finantsteenuse osutamisega seotud ülesannetega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole Euroopa Liidu õigusega puutumust.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõul on SMIT-ile positiivne mõju, sest aitab paremini saavutada SMIT-i eesmärgi. Eelnõu mõjutab SMIT-i töökorraldust luues tervikvaate toetavate teenuste vahel, toetab teenusepõhist juhtimist ja tehniliste lahenduste taaskasutust, tagab infoturbe valdkonna keskuse-ülese strateegilise juhtimise ning võimaldab ressursse ühtsemalt planeerida, võimendades seeläbi IKT teenuste portfelli ja arendusportfelli juhtimist. Muudatusega prognoosi järgi koondamise

situatsiooni ei teki. Seni peadirektori alluvuses olnud õiguse ja hangete juhi ning siseaudiitori ametikoht liigutatakse strateegia ja teenuste juhtimise valdkonda. Juurde tekib kaks valdkonnajuhi ametikohta ja senine infotube osakonna juhi ning strateegia osakonna juhi ametikohad nimetatakse valdkonnajuhi ametikohaks. Kulu tekib kahe valdkonnajuhi palgafondi ulatuses.

5. Eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamisega kaasnevad struktuurimuudatused, muudatusega ei kaasne tööjõukulude eelarve kasvu.

Põhimääruse muutmisega kaasnevate struktuurimuudatustega kaasnevad kulud kaetakse olemasolevate SMIT-i vahendite arvelt.

6. Eelnõu jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu kooskõlastatakse Rahandusministeeriumi ning Justiits- ja Digiministeeriumiga. Eelnõu edastatakse arvamuse avaldamiseks Siseministeeriumi valitsemisala asutustele.